

συνταγματάρχου πρίγκηπος Καντακουζηνού οργανωθείσαν, ήτο φυσικόν αὐτὸ τὸ ἐμβατήριον νὰ προτιμᾷ αὕτη ὡς συνηθες marche κατὰ τὰς παρελάσεις, διότι εἶχε διαδοθῇ ἀπὸ πολλοῦ μεταξὺ τῶν Φιλικῶν διὰ τῶν θαυμάτων τοῦ **Γραικοῦ καφενεῖου** τῶν Παρισίων. Μὲ αὐτὸ τὸ ἐμβατήριον, ἱστορικὸν πλέον, ἔπασεν εἰς τὸ Δραγατσάνι σκεπασμένος μὲ τὰς αἱματομένους δάφνας τοῦ δ' Ἰερὸς Λόχου, ὅπως εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸ ἀναφέρω εἰς τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν σημειωμὰ μου «**Ὁ ἱερὸς Λόχος καὶ ἡ Δραγατσάνι μάχη 7 Ἰουνίου 1821**», σελ. 13. Λέγω ἐκεῖ ἐπὶ λέξει «οἱ ἄλλοι μοι νεανίαι καταφθάνουσιν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης μὲ τὴν μουσικὴν παιανίζουσιν τὸ ἐμβατήριον τῶν Ἑταιριστῶν, τὸ ὅποιον εἶναι αὐτὸ

ἐκεῖνο τὸ ὑπὸ τοῦ Κοραῆ ποιηθὲν διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀκροβολιστὰς τοῦ Βοναπάρτου κλπ. Ὑπὸ τοὺς ἤχους λοιπὸν τῆς μουσικῆς τοῦ «**Φίλοι μου συμπατριῶται**» προχωροῦσι, λέγει δ' Σπηλιᾶδης (**Ἀπομνημονεύματα**), ὡς ἀσπίδας τὰ στήθη των προβάλλοντες καὶ μάχονται πρὸς τοὺς Τούρκους...» Καὶ εἰς τὴν σελ. 4 σημειῶνω ἐπίσης μερικὰ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ζητήματος. Οὐδὲν τὸ παράδοξον ὅτι τὸ πολεμιστήριον τοῦτο ἄξιμα ἐκαλεῖτο κοινῶς καὶ **Χαιρετισμὸς Ὑψηλάντου** ἀφ' ἧς οὗτος ἐγένετο δ' Γ. **Ἐπίτροπος τῆς Ἀρχῆς**. Μένει ἀκόμη νὰ καίθῃ καὶ δ' συνθέτης τῆς μουσικῆς τοῦ θουρίου.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν
Κωνσταντῖνος Ν. Ράδος

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Διαδοχικοὶ γάμοι.—Πόλεμος καὶ Εἰρήνη.—Ὁ ὕμνος θάνατος.—Αἱ Ἀπόκρεω ἐν Ἀθήναις.—Αὐγά, Παξιμάδες, Καπρίς, Φῶξ τρότ καὶ σφαιρίδια.—Νεκροανάστασις μυθιστορημάτων.—Αἱματηραὶ ἐκατόμβαι.—Τὰ ὄρια τῆς Κριτικῆς.

Ι ΑΘΗΝΑΙ μετέσχον ζωηρῶς τῶν εὐτυχῶν γεγονότων τοῦ Β. οἴκου. Δύο εὐθαλεῖς βλαστοί, ὁ πρῶτος τῶν υἱῶν καὶ ἡ πρώτη τῶν θυγατέρων τοῦ Βασιλέως ἤνωσαν τὴν νεότητά των, τὸ κάλλος, τὴν καρδίαν μὲ τὰ πρῶτα ἐπίσης τέκνα τοῦ Βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Ρουμανίας. Ὁ Ὑμέναιος

συνέδεσε δύο ἰσχυροὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ παράγοντας καὶ οἱ δύο λαοὶ ἠνωμένοι ἐπανήγειραν τοὺς Διαδοχικοὺς γάμους μὲ τὴν εὐλιρινεστέραν χαράν.

*

Ὅσοι ἤλπισαν ὅτι ὁ τελευταῖος Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ὁ ἀριθμήσας τόσας καταστροφὰς εἰς ἀνθρώπους καὶ πόλεις θὰ ἔθαιε ἰέρμα εἰς τὰς ἀγριότητας τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ καὶ ὅτι θὰ ἐπῆρχετο δι' ἑνα τουλάχιστον αἰῶνα εἰρήνη, ἐπλανήθησαν. Τὰ παθήματα δὲν ἔγιναν μαθήματα. Νέφη ἤρχισαν πλανώμενα εἰς τὸν τέως αἱματοβαφῇ καὶ αἰθρίασάντα ὁρίζοντα. Πλεῖστα ζητήματα ἐκ τοῦ πολέμου ἀνακύψαντα εἶχε ἅλντα Συνθήκαι μονομερεῖς συνήφθησαν, ὑποκείμεναι εἰς κινδύνους ἀναθεωρήσεως. Τὰ ἡττημένα Κράτη θέλουν ἀπὸ τώρα νὰ ἀποπτεύσουν τοὺς χαλινούς τῆς τιθασεύσεως τῶν πολεμικῶν ὁρμῶν των. Ἡ Γερμανία δυστροπεῖ, ἡ Τουρκία διαμαρτύρεται, ἡ Ἀρμενία εἶνε βασιλεῖον μετέωρον, ἡ Πολωνία μάχεται, ἡ Ἑλλάς ἐξακολουθεῖ τὸν πόλεμον. Ἡ Ἀμερικὴ πυρετωδῶς ἀσχολεῖται εἰς αὐξήσιν τοῦ ναυτικοῦ ἵνα μὴ ὑπολείπεται τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Ἰαπωνία

ἐξοπλίζεται. Ὡς κεραυνὸς τῶν φιλοπολέμων τάσεων ἐπῆλθε μία τερατώδης ἀνακάλυψις. Ἐν Νέα Ὑόρκη ἀνεκαλύφθη νέον χημικὸν ὄργανον, νὰ συνθέσῃ δηλητηρίου, τοῦ ὁποίου τρεῖς σταγόνες ἐπὶ τοῦ δέρματος χυνόμεναι φονεύουν ἀκαριαίως. Τὸ δηλητήριον πίπτει ἐν εἰδει βροχῆς διὰ σωλῆνων φονεύει εἰς εὐρυτάτην ἀκτίνα. Μετὰ τὰ ἀσφυξιογόνα ἀέρια, ἡ κεραυνόβολος βροχή ὁ ἄνθρωπος ὅστις εὐρέθῃ πρὸ δύο ἑχθρῶν, τῶν καταστροφῶν τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀγρίων ἐνστικτῶν τῶν θηρίων, σχεδὸν ἐξεμυδένισε ἀμφότερα. Ἀπέμεινεν ὁ ἐκνότης του, τὸν ὁποῖον ἀναζητεῖ διαρκῶς νὰ ἐξοντώνῃ. Τί δίκαιον ποῦ εἶχα γράφων εἰς τὰς «Σκέψεις» μου «Ὁ μεγαλειότερος ἑχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ὁ... ἄνθρωπος».

*

Πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροί, ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας!

Κάποιος φίλος μου ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν μὲ ἔρωτᾷ: «Πῶς ἐπεράσατε τὰς Ἀπόκρεω; Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ διασκεδάσατε πολὺ». Τοῦ ἀπαντῶ ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, διότι πιθανὸν καὶ ἄλλοι πολλοὶ νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν πλάνην. «Καλέ μου ἐπαρχιώτη, Ἀπόκρεω ἐφέτος δὲν κατάλαβα. Κερδιμένος εἶσαι ποῦ δὲν ἀπεσπάσθης ἀπὸ τὸ τζάκι σου. Οὐκ εἶ φαιδρότης, οὔτε γλέντια. Χοροὶ καὶ μόνον χοροὶ. Καὶ τί χοροὶ! Νομίζεις ὅτι οἱ χορεύοντες ἔχουν κόλους καὶ χιονιστρὲς. Φοβερὰ μονοτονία. Οἱ ὀνίπλουτοι μᾶς ἐπνίξαν. Ἡ παξιμάδες ἐθριάμβευσαν. Τὰ αὐτοκίνητα εἰς κίνησιν, Ρωσσιὰ τέτα, ξενοδοχειακοὶ χοροὶ, Διεθνὲς, Αἴγλη, Ἀνεσις, Πλάτων, Καπρίς, ἐπιθεωρήσεις θεατρικαὶ κατεψυγμένα, ζυθοπωλεῖα κατὰμεστα ἀπὸ χαζοὺς, πρόγμα ἀγρία, βομβαρδισμὸς αὐγῶν. Ὁ πολὺς κόσμος ἐκοιμήθη μὲ τῆς...κότες, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς «καθὼς πρέπει» κυρίους, οἵτινες χάρις εἰς τὸν ἀναδιπλασιασμὸν τῆς κότας ἐξενυχτοῦν μέχρι «Χαυραυγῆς». Τὸ «Ἐρινάκι» ἐξαφανίσθη μὲ τὸ γαϊτανάκι, ἡ οἰκογένεια παρεμερίσθη ὑπὸ τῶν δι-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

μοσιών κέντρων όπου πολὺν χρόνον σπαταλᾶται, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ γὰρ.

«Αἱ ἀφελεῖς οἰκογενεῖς καὶ διασκεδάσεις τῶν παλαιῶν Ἀθηναίων ἐφ' ὧς ἕνεκα τῶν ἐθν. περιστάσεων, καὶ τῶν ὑπερτιμήσεων ὑπέστησαν ἔκλειψιν. Ἐχόρευσαν τὰ σωματεῖα ἀλληλεβοηθείας διὰ λόγους... ταμειακοὺς. Ἐνεφανίσθη ἕνας ἐλέφας μὲ ἀνθρωπίνους πόδας. Τὸ μεγαθήριον αὐτὸ τὸ ὅπ. ἴον θὰ ἦτο μὲ τὴν προβολὴν τοῦ καὶ τοῦ χαυλιδόοντος ἢ προσωποποιήσεως τοῦ αἰ. στρογγυλοῦς, ἀντικατέστησε τὸν ξηρὸν καὶ περιστροφικὸν λαμὸν τῆς καμήλας ἢ ὁποῖα ἐν ἄλλοις πορτοκάλια ἢ καπέλα χορεύουσα. Πρόσθεσε τὰ «ἄκακα σφαιρίδια» καὶ παρηγορήσου διότι ἦσαν μιλία μακρὰν τῇ Πρωτευούσῃ, εἰς τὸ ἦσαν σπιτακοῦ σου».

Μ' ὅλας τὰς προσπάθειας νέων μεταφραστῶν ὅπως μεταφρεῖται τῆς βορείου φιλολογίας τὰ λογι. τεχνήματα, τὸ πολὺ ἀναγνωστικὸν κοινὸν ἐπιζητεῖ τὰ παλαιὰ περιπετειώδη καὶ συγκινητικὰ μυθιστορήματα. Οἱ ἐκδότης ἐστράφησαν περὶ τὸν Δ' Ἑννεῖν καὶ Πινδόν ντὲ Τεράιγ. Αἱ «Δύο Ὁρφαναί», ἢ «Ἀγνωστος» ἤρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν εἰς δεκάλεπτα φυλλάδια. Ἐπικεῖται ὁ «Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος», ὁ «Κόμης Μοντεχρήστος» καὶ τράβα κορδελλα..

Οἱ Τούρκοι δὲν παραλείπουν εὐκαιρίαν νὰ ἀποδείξουν ὅτι εἶνε οἱ ἴδιοι πάντοτε αἰμοχαρεῖς κατακτηταὶ τοῦ 1453. Αἱ ἄγριαι σφαγαὶ τῶν χριστιανῶν ἐν Καισαρείᾳ εἶνε ὁ ἑκατοστὸς ἴσως Σικελικὸς ἐσπερινὸς ὃν διαπράττειν κατ' ἀθῶων θυμάτων. Αἱ σφαγαὶ τοῦ Κρουσόβου καὶ τοῦ Δοξάτου εὐρίσκουν συντρόφους εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν.

Ὁ κατάλογος τῶν σφαγῶν τῆς Νικαίας προκαλεῖ ἀνατριχασμόν. Ἀλλ' ἡ ἐκδίκασις τῶν Ἑλλ. λογῶν δὲν θ' ἀρχήσῃ. Ὑπεράνω τῶν πταυμάτων καὶ τῶν ἐρειπίων τῶν Κεμαλικῶν ὁρῶν θὰ κυματῇ τὸ λάβαρον τῆς Ἐλευθερίας — ἡ

Κυανόλευκος. Ἡ δικαιοσύνη ἀγαθὴ, ἀλλὰ ὅταν ἔλθῃ εἶνε κριτὴς ἀτεγκτος καὶ τιμωρὸς ἀμελείκτος. Ὁ Κεμαλισμὸς — ἡ ἀπόσπῃμα τοῦ λιποψυχοῦντος Τουρκικοῦ σώματος — θὰ συντριβῇ. Τὸ ὑπόσχεται τὸ Ἑλλ. ξίφος καὶ τὸ Ἑλλ. τηλεβόλον.

Κριτικὴ ἐν Ἑλλάδι κυρίως δὲν ὑπάρχει. Συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι ναί. Ἀλλ' αὐτὸ τοῦ συν. β. ἑσχάτως εἰς τὸ Παρίσι όπου οἱ κριτικοὶ ἀφθονοῦν, χρειάζεται νὰ ἐφαρμοσθῇ παρ' ἡμῖν. Ἡ ἐγέρθη ἀγωγή κατὰ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ συνεργάτου τῆς «Ἐπιθεωρήσεως» τῶν Δύο Κόσμων» Ντιουμὶκ ἐκ μέρους τῶν Σιλβαίν καὶ Ζουμλέρ μεταφραστῶν τῶν «Περσῶν» τοῦ Αἰσχύλου, διότι οὗτος ἐδημοσίευσεν δυσμενῆ κριτικὴν καὶ ἐγενετο πρόξενος ζημίας μὴ θελήσας συγχρόνως νὰ δημοσιεύσῃ ἀπάντησιν.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς προέτεινε νὰ ἀποκριθῇ ἡ ἀγωγή ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ ἴδῃ τὸ ἔργον καὶ ἀπὸ σκηνῆς — διότι φαίνεται ὅτι δὲν τὸ εἶδε παιζόμενον. Ὁ Ντιουμὶκ κατεδικάσθη ὅπως δημοσιεύσῃ εἰς τὴν «Ἐπιθεωρήσειν» ἣν διευθύνει τὴν ἀπάντησιν τῶν ἐναγόντων. Ἡ ἰδία περίπτωσις συνέβη ἄλλοτε μὲ τὸ αὐτὸ περιοδικὸν μεταξὺ Μπυρντιέρ κατασπαράξαντος τὴν τραγωδίαν «Φρεδγόνδη» τοῦ σήμερον λησμονηθέντος ποιητοῦ Ντιμπουᾶ. Ὑπεχρεώθη ὁ μέγας κριτικὸς, δυνάμει νόμου τοῦ 1881 ἱσχύοντος καὶ σήμερον νὰ δημοσιεύσῃ ἀπάντησιν τοῦ ἐπικριθέντος ἐκ 14 σελίδων (!) εἰς ἃς περιέλαβε καὶ δισχιλίους στίχους τοῦ παραγνωρισθέντος «ἀριστοτεχνήματος» του.

Ἐὰν καὶ παρ' ἡμῖν ἴσχυε ὁμοῖος νόμος, θὰ ἠναγκάζοντο οἱ κριτικοὶ νὰ διαβάσουν ἢ νὰ βλέπουν τὰ ἔργα, ἀλλὰ καὶ πόσοι ἀστεῖοι συγγραφεῖς δὲν θὰ ἐδιαβάζοντο διὰ τῆς μεθόδου τῆς... καταναγκαστικῆς ἀπαντήσεως!

ΔΑΦΝΙΣ

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τὸ ἀρχαιότερον φιλολογικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον δισώθη μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, εἶνε τὸ μυθιστόρημα «Αἱ περιπέτειαι δύο ἀδελφῶν», γραφέν πρὸ 3500 ἐτῶν ὑπὸ Αἰγυπτίου φιλοσόφου. Ἐχει γραφῇ ἐπὶ 19 φύλλων παπύρου, εἶδε δέ, ὡς ὑποτίθεται, τὸ φῶς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Μέρεμπαθ. Ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐγράφη πρὸς ψυχαγωγίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Μέρεμπαθ, τοῦ κατόπιν βασιλεύσαντος ὑπὸ τὸ ὄνομα Σῆττυ ὁ δευτέρος. Ἐπὶ τῶν παπύρων διασώζεται μέχρι σήμερον ἡ ὑπογραφή τοῦ Σῆττυ, ἥτις, ὡς προσεσθῇ, εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸ μόνον διασωζόμενον αὐτόγραφον Αἰγυπτίου βασιλέως.

Αἱ «περιπέτειαι τῶν δύο ἀδελφῶν» ἔχουν ἀγορασθῇ καὶ φυλλάσσονται ἤδη εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον τὰς ἐπώλησε κάποιος κυρία Ὁρπίνεϋ, ἀγνωστον πῶς γενομένη κυρία τοῦ ἔργου.

ΤΑ ΣΥΝΤΟΜΑ

Ἰαπωνικαὶ διαφημίσεις: «Τὸ χαρτί μας εἶνε στερεὸν ὡς δέρμα ἐλέφαντος». — «Τὰ ψώνια μας στέλλονται μὲ ταχύτητα σφαίρας βλήτου». — «Πωλεῖται ξύδι τόσον δριμύ, ὅσον ἡ γλῶσσα μίαν πεδιρᾶς».

— Ἐωρτάσθη ἐν Παρισίοις ἡ 25ῃ επέτειος τοῦ ποιητοῦ Βερλαίν. Οἱ θανουασταὶ του ἔστειλαν διὰ δάφνης τὴν προτομήν του εἰς τὸν